

Studia Podyplomowe z zakresu
Zarządzania w oświacie

Temat zajęć:

Kompleksowe wsparcie szkół i placówek

Prowadzący: *Jacek Tarkota*

Gliwice, 2017 r.

Nadzór pedagogiczny polega na:

- 1) ocenianiu stanu i warunków działalności szkół, placówek i nauczycieli;
- 2) analizowaniu i ocenianiu efektów działalności szkół;
- 3) udzielaniu pomocy szkołom, placówkom i nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- 4) inspirowaniu nauczycieli do innowacji pedagogicznych, metodycznych i organizacyjnych.

Nadzór pedagogiczny polega na:

- 1) analizowaniu i ocenianiu przebiegu procesu kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 2) ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli.

Konsekwencją ustalenia w wyniku ewaluacji najniższego poziomu spełniania wymagań w określonym obszarze działalności szkoły lub placówki lub odnotowania spadku poziomu spełniania wymagań w okresie od poprzedniej ewaluacji, będzie **obowiązek przygotowania i zrealizowania programu poprawy jakości pracy szkoły** lub placówki w tym obszarze przez dyrektora szkoły lub placówki.

Zobowiązanie dyrektora szkoły lub placówki do zawierania w każdym roku szkolnym **kontraktów** z akredytowanymi centrami rozwoju edukacji na realizację kompleksowego wspomaganie rozwoju szkoły lub placówki w zdiagnozowanych obszarach.

Odpowiedzialność za właściwe **zdiagnozowanie** potrzeb szkoły lub placówki będzie spoczywać na dyrektorze szkoły lub placówki, który dzięki **współpracy** z centrum rozwoju edukacji oraz uwzględniając wyniki nadzoru pedagogicznego, wyniki egzaminów zewnętrznych oraz potrzeby zgłaszane przez nauczycieli, uczniów i rodziców, powinien każdego roku określać obszary wymagające wspomaganie.

Dyrektor szkoły lub placówki przedstawia radzie pedagogicznej, nie rzadziej niż raz w roku szkolnym:

- 1) wyniki sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz wynikające z niego wnioski;
- 2) informację o działalności szkoły lub placówki;
- 3) **sprawozdanie z realizacji kompleksowego wspomagania szkoły lub placówki.**

Przy udzielaniu akredytacji uwzględnia się efektywność prowadzonego wspomagania, potwierdzoną wynikami sprawdzianu i egzaminów i wynikami nadzoru pedagogicznego szkół i placówek objętych wspomaganiami.

**Organizacja i finansowanie kształcenia i doskonalenia
zawodowego nauczycieli
oraz
Nadzór pedagogiczny sprawowany przez kuratorów oświaty
i dyrektorów szkół publicznych**

Potencjalne korzyści dla szkół i innych interesariuszy wynikające z realizacji projektu lub wdrożenia zmian w systemie doskonalenia nauczycieli:

- Wsparcie SORE w analizie potrzeb szkoły i organizacji doskonalenia.
- Większe zaangażowanie nauczycieli.
- Większa otwartość szkół na rozwiązywanie problemów.
- Świadomość ograniczeń i potencjału.
- Lepsza komunikacja wewnątrz i między szkołami.
- Możliwość prowadzenia pogłębionej diagnozy.
- Możliwość uzyskania wsparcia bezpośrednio w szkole.
- Podniesienie jakości doskonalenia w wybranych obszarach.
- Planowanie doskonalenia uwzględniające indywidualne potrzeby.
- Większa efektywność pracy szkół i nauczycieli. Rozwiązywanie problemów mniejszym nakładem pracy.
- Więcej czasu dla ucznia.
- Bardziej świadome rozwiązywanie problemów.
- Większa wiara we własne możliwości.
- Lepsze relacje uczeń-rodzic-nauczyciel.
- Lepsze efekty kształcenia.
- Podniesienie poziomu nauczania uczniów zdolnych.
- Przeszkolenie całej rady pedagogicznej w różnych obszarach w szkole.
- Wspieranie ucznia bezpośrednio w szkole.
- Dodatków oferta dla rodziców.

Identyfikowane problemy:

- Etykietowanie dzieci z problemami (jako efekt wsparcia realizowanego w szkole, a nie w poradni).
- Brak wsparcia dla małych dzieci.
- Poważne problemy wychowawcze oraz konflikty na linii uczeń-nauczyciel (lub szkoła) łatwiej rozwiązać poza szkołą.
- Mogą pojawić się problemy z poufnością diagnozy prowadzonej w szkole.
- Brak wiedzy rodziców o wdrażanych zmianach.
- Opór nauczycieli.
- Brak szczerości dyrektorów szkół w deklarowaniu obszarów do pogłębionej diagnozy.

Zadaniem placówek doskonalenia nauczycieli jest organizowanie i prowadzenie doskonalenia w zakresie:

1) wynikającym z kierunków polityki oświatowej oraz wprowadzanych zmian w systemie oświaty;

Wzmocnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych.

Podniesienie jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych poprzez zaangażowanie przedstawicieli partnerów społecznych w dostosowywanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.

Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

Edukacja matematyczna i przyrodnicza w kształceniu ogólnym.

Zadaniem placówek doskonalenia nauczycieli jest organizowanie i prowadzenie doskonalenia w zakresie:

cd.

- 2) wymagań stawianych wobec szkół i placówek, których wypełnianie jest badane przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny w procesie ewaluacji zewnętrznej, zgodnie z przepisami w sprawie nadzoru pedagogicznego;
- 3) realizacji podstaw programowych, w tym opracowywania programów nauczania;
- 4) diagnozowania potrzeb uczniów i indywidualizacji procesu nauczania i wychowania;
- 5) przygotowania do analizy wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego, wyników sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz korzystania z nich w celu doskonalenia pracy nauczycieli;
- 6) potrzeb zdiagnozowanych na podstawie analizy wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego oraz wyników sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 7) wynikającym z wprowadzanych zmian w systemie oświaty.

2. Do obowiązkowych zadań publicznych placówek doskonalenia, należy także organizowanie i prowadzenie doskonalenia zawodowego dyrektorów szkół i placówek w zakresie zarządzania oświatą.

Publiczne placówki doskonalenia realizują zadania obowiązkowe w szczególności przez:

- 1) organizowanie i prowadzenie wspomaganie szkół i placówek, polegającego na zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły lub placówki w zakresie określonym w § 15 ust. 1 i 2 lub innym wskazanym przez szkołę lub placówkę, wynikającym z potrzeb szkoły lub placówki, obejmującego:
 - a) pomoc w diagnozowaniu potrzeb szkoły lub placówki,
 - b) ustalenie sposobów działania prowadzących do zaspokojenia potrzeb szkoły lub placówki,
 - c) zaplanowanie form wspomaganie i ich realizację,
 - d) wspólną ocenę efektów i opracowanie wniosków z realizacji zaplanowanych form wspomaganie;
- 2) organizowanie i prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek, którzy w zorganizowany sposób współpracują ze sobą w celu doskonalenia swojej pracy, w szczególności poprzez wymianę doświadczeń;
- 3) prowadzenie form doskonalenia, w tym seminariów, konferencji, wykładów, warsztatów i szkoleń;
- 4) udzielanie konsultacji;
- 5) upowszechnianie przykładów dobrej praktyki.

Etapy współpracy ze szkołą

- Przygotowanie typowych ofert.
- Zgromadzenie danych.
- Wspólna diagnoza potrzeb szkoły moderowana i dokumentowana przez CRE (SORE, animatora?).
- Sformułowanie celów rozwojowych.
- Plan projektu rozwojowego czyli operacyjna konkretyzacja oferty CRE — szczegółowe uzgodnienie celów, zakresu, harmonogramu i budżetu projektu rozwojowego.
- Podpisanie kontraktu obejmującego równoczesną realizację jednego lub kilku komplementarnych projektów rozwojowych.
- Budowa środowiska.
- Realizacja wsparcia.
- Ewaluacja.

Zadania animatora lub SORE

(Szkolnego Organizatora Rozwoju Edukacji)

- Wspieranie dyrektora i rady pedagogicznej w przeprowadzaniu całościowej diagnozy potrzeb rozwojowych szkoły.
- Wspieranie dyrektora i rady pedagogicznej w planowaniu kompleksowych projektów rozwojowych dla szkół.
- Wspieranie dyrektora i rady pedagogicznej w dobraniu adekwatnych do potrzeb szkoły form doskonalenia.
- Koordynowanie i monitoring projektów rozwojowych prowadzonych przez szkołę.
- Monitorowanie pracy ekspertów świadczących specjalistyczne usługi dla szkół.

Sieci współpracy i samokształcenia

Sieci czyli współpracujące zespoły nauczycieli umożliwiają:

- dzielenie się swoją wiedzą i umiejętnościami,
- nabywanie nowych umiejętności i wiedzy od kolegów nauczycieli oraz zewnętrznych ekspertów,
- wspólne wykonywanie wyznaczonych zadań,
- zespołowe poszukiwanie sposobów radzenia sobie z problemami.

Sieć (wg dr Danuty Elsner) to typ struktury organizacyjnej charakteryzujący się następującymi cechami:

- brakiem hierarchii,
- brakiem członu kierowniczego,
- brakiem podporządkowania,
- dominacją więzi informacyjnych i więzi współpracy,
- tymczasowością ustaleń odnośnie obowiązków,
- specjalizacją wynikającą z zainteresowań i fachowości,
- minimalnym stopniem sformalizowania procedur działania.

Warunki funkcjonowania sieci

- Wspólne cele
- Jasno określony obszar/temat
- Suwerenność członków sieci
- Dobrowolność uczestnictwa
- Aktywność członków
- Podział odpowiedzialności
- Określona rola koordynatora sieci
- Dostęp do zasobów
- Jasno określone zasady funkcjonowania
- Czas

Cechy sieciowania

- długofalowość (im dłuższa znajomość tym solidniejsza podstawa do kontaktu),
- systematyczność (podtrzymywanie znajomości znaczy więcej niż jej nawiązywanie),
- zaufanie (nikt nie poleci osoby/institucji i nie zechce pomóc osobie/institucji, jeśli jej nie ufa),
- wzajemność (najważniejszym sposobem, aby dostawać jest dawanie),
- procesowość (sieć nieustannie wymaga działania).

Dyrektorzy szkół i nauczyciele

Zadania uczestników procesu doskonalenia obejmują między innymi:

- współpracę przy diagnozie potrzeb szkoły,
- pomoc przy uszczegóławianiu planu realizacji oferty,
- aktywny udział w objętych ofertą formach doskonalenia (spotkaniach, konsultacjach indywidualnych i grupowych),
- przystąpienie do działań związanych z ewaluacją realizacji oferty,
- współpracę w ramach wybranych sieci przedmiotowych i tematycznych.

Korzyści

Szkoły:

- Poprawa wyników nauczania.
- Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności nauczycieli.
- Pogłębiona diagnoza obszarów wskazanych przez dyrektora szkoły.
- Modelowanie spójnego systemu współpracy zespołowej w jednej szkole.
- Rozwiązywanie problemów konkretnej szkoły.
- Różne możliwości rozwiązywania problemów bezpośrednio na terenie szkoły.
- Bliskość pomocy, wygoda – jesteś u siebie Nauczycielu.
- Bezpośrednie wsparcie na terenie szkoły wszystkich podmiotów.
- Taniość usługi – brak delegacji, bezpłatna usługa edukacyjna.

Korzyści

Nauczyciele:

- Inna forma doskonalenia niż dotychczas, dostosowana do realnych, rzeczywistych potrzeb danej szkoły, realizowana na miejscu w szkole (bliżej nauczyciela).
- Możliwość wymiany doświadczeń z innymi nauczycielami danego przedmiotu z innych placówek.
- Wsparcie merytoryczne zgodne z potrzebami nauczycieli i zespołów nauczycieli.
- Wzrost kompetencji.
- Bez kosztów. Na miejscu.
- Bezpłatne świadczenia (szkolenia) i wsparcie merytoryczne.
- Świadomość wspólnego tworzenia polityki oświatowej.
- Towarzystwo eksperta we wdrażaniu zmiany w szkole, klasie.
- Określenie potrzeb własnej szkoły.
- Wzrost prestiżu nauczyciela w środowisku.
- Wykorzystanie wiedzy, umiejętności i doświadczeń do rozwoju osobistego.
- Pomoc we wdrażaniu zmian w edukacji (np. pomoc psychologiczno-pedagogiczna).
- Wsparcie w prowadzeniu współpracy z rodzicami.
- Usystematyzowanie działań.

Korzyści

Dyrektorzy:

- Wspólne działania – wymiana doświadczeń w sieci.
- Szkolenia rad pedagogicznych zgodnie z potrzebami jednostek.
- Bezpośrednia pomoc z zakresu realizacji zadań nadzoru pedagogicznego.
- Promocja szkoły.
- Dobrze (i bezkosztowo) wykwalifikowana kadra pedagogiczna.
- Wsparcie szkoły w rozwiązywaniu konkretnych problemów.
- Podniesienia jakości pracy szkoły.
- Integracja rady pedagogicznej.
- Zwiększenie prestiżu szkoły w środowisku lokalnym.
- Uznanie ze strony organu prowadzącego.
- Przygotowanie dyrektora do projektowanych zmian w ustawie o systemie oświaty.

Korzyści

Samorząd:

- Zwiększa się budżet.
- Promocja powiatu.
- Próba generalna przed powołaniem CRE.
- Impuls do zmiany.
- Impuls do dyskusji o oświacie i jej wspomaganie.
- Przegląd/analiza zasobów i potrzeb.
- Współpraca między organami i jednostkami oświatowymi.
- Podniesienie jakości kształcenia i zatrzymanie młodzieży w szkołach powiatowych.

Dziękuję za uwagę